№ 101. Neue Jüdische Zeitung. II. Jahrgang.

נייע ייִדישע צייטונג

דיא „נייע ייִדישע צייטונג" ערשיינט יעדען מאָנטאג אונד דאָנערסטאג.

פּראַנומעראַציאָנס - פּרייז: אַנזיאַהרונג 3 פל. — קר. האַלבּיאָהריג 3 „ 50 „ יערליכע 1 „ 75 „

דיא רעדאַקציאָן אונד אַדמינסטראַציאָן אַרבייטעט יעדן Schiffmannsgasse 6, Budapest, וואָהין אַלע דיא פּראָנומעראַציאָנס-געלדער צו שיקען זינד.

אינזעראַטע ווערדען בּילליגסט בּעצאָלט.

ב"ה בודאפעסט, טו' אייר

Budapest, Donnerstag, 4. Mai 1882.

שנת תרמ"ב לפ"ק.

פּראָנומעראַציאָנס - איינלאַדונג.

מיט 1-טען מאַי בּעגאָנען איין נייעס קוואַרטאַל, ווער ערלאַובן אונזערע געעהרטען לעזערען אָבּאָנענטען, דיא מיט דער נעלד-ענדונג אים יעקשאַנדע זינד, אַלס אויך דיעיעניגען, דערען פּראָנומעראַציאָנס-צייט מיט 1. מאַי צו ענדע גענאָנען, איהר אָבּאָנענמענט פּריינדליכסט צו לייטערן. דאַמיט אין דער פּיקטליכען צוזענדונג דעם בּלאַטעס קיינע אינטערבּרעכונג אינטרעסע.

אַמעריקאַ

פיר דיא רוסישען יודען.

אַלזאָ אַמעריקאַ האָט דאָס אַלטע אייראָפּאַ בּעשעמט, דער נאַר-אַמעריקאַנישער עפּיגאָן וואַר עס בּעשעדען, אין רוסלאַנד אינשטאַנד צו עראָבּערן, דאָס עס דענן דאָך ניכט אָנגעהט מיט מעגשען זאַ אימגעגעהן. ווי מאַן אין רוס-לאַנד מוס דען יודען פּערפאָלגען. דיא רעגיערונג דער פּערשיעדענען שטאַאטען פאַן אַרד-אַמעריקאַ האָט דען שרייבּ געטהאַן, דער שאַן פאַר אייניגער צייט אָנגעקונדיגט וואָרדען איזט: דיא אַמעריקאַנישע רעגיערונג האָט בּעמעלדט אין דאָנדשען אין סט. פּעטערסבּורג, הערען פּערלענגענהייט, בּאַרעאַבּטאַאַט, זיך בּייא דעם רוסישען בּוכּערנעמענס אים נאַמען דער מענשליכקייט פיר דאָס שיקזאַל דער מיסהאַנדעלטען אונד בּעליידיגטען אונד פאַן איינזעלנען מיסהאַנדלונג, פלינדערונג אונד בּעזאָלזאַמער איס-וויזונג בּעדראָהטען יודען צו פּערזונדען. אונד אבערמאַלס פאַרוויזט דיך דאָס אַמעריקאַ אלס בּעסטער פריישטאַאט, דער זיינע פּפלכטען אלס זאָלכער אים פאַלקערי-קאָנצערטש קענען אונד עדרליך אונד אפּפען צו ערפילען זיינס. נאַטור-ליך שענקט דאָס דען אבּסאָלוטיסטיש בּעזונגענען מאַכטהאָבּערן אייראָפּאַס בּעקאַנט אין דיא נאַ-זען. דיעזער שרייבּ דער אַמעריקאַנישען רעפּי-בּליק אין פּרעסיבּס דער היסטאָרישען אונד צייט-וויזאַצין. אין פּרעסיבּס אַמעריקאַ אונד דער דאָ-מינען רעגיערונג צער עהרע אונד איזט אינגע בּעשעמטע אייראָפּאַס, וועלכעס יודיש צוזעהט, וויא מאַן מעגשען מאָרדעט, פלינדערט אונד שענ-דעט.

אַב דיעזער שרייבּ אַמעריקאַס פאַן איינענד וועלכען פאַרטהיילהאַפטען אַלזאָ פיר דיא אַר-מען רוסישען יודען בּעזאָלטיסטע זיין וויזד. איזט פּרעכיך אינע נאַטיאָן אנדערע פּראַגע. אַב דיא רוסישע רעגיערונג זיך נונמעהר פּראַנלאַסט זע-הען וויזד, דען רוסישען פאַבּער אין דיע שראַנ-קען צו האַלטען, ווער קאָנן דיעס מיט בּעשטימט-מיס הייס בּעהייבּען? עס איזט פּראַגליך. אַב דיא רוסישע רעגיערונג, נאַכדעם זיא עס רוהיג צוזע-זעהען, וויא מאַן מענשען מאָרדעטע, וויבּער שענדעטע, נאַכדעם זיא ראַנאַר בּיי אַ פּעלקען אַרמען וועלכעס נעפאַרדערט האָט. — אַב אַלזאָ דיעזע רוסישע רעגיערונג איבערהויפּט מעהר אים שטאַנדע איזט, דיא איינמאָל איינגעהעטצט מענגע צו בּעהערשען. ווער ווילל עס וואַנען, איינע ווירדע בּעסטע, דיא איינמאָל בּלוט גע-האָבּען, צו צעהמען? עס איזט אַלזאָ לידער נאָך וויא פאַר בּרוידיג, זעהר בּרוידיג בּעשטעלט מיט אונזערען אַרמען יודישען בּרודערן. עס איזט וועגען האָפּפנונג פאַרהאַנדען, דאָס דיך אידר בּרודיגען לאָז פּערבּעסערן וויזד. דיא עגגלישע רעגיערונג נאָך אַנאַר אידרער בּעפרעמדונג אים-דרוק, דאָס וועגען מאַן פיר דיא יודען פּער-וועגדען וויזד. דאָס דיעס אידנען עהער שאַדען אַלס נוצען קאָנטע.

נייעסטעס אים אַללען לאַנדערן.

* (זיינע מאַיעסטעט דער קאָנינג) איזט היינט אים 5 אידר מאָרגענס דער אנגע-לאַנגט אונד וויזד אין דער אַפּטער האָפּבּורג אידיענצען בּעשטילען.

* (דער נאַכּפאָלגער סלאַוויס.) וויא מאַן זיך אין דיעזער קריזען בּעצעהלט, זאָלל נראָף קאַראַניי פיר דען עלדערנטען פאַפּסטען אינעם גערוזאַלעמ פּאַנאַצאָניסטס-סיסטעם זעהען זיין. מאַן גלייבּט, דאָס דיעזע קאַנדידאַ-טור פאַן דען אינענבּליק אין זעהר בּרעכּסט צו בּעהמען וואָרט. אין וועלכעס זיך צייגען ווידדע, דאָס איינע נעאַיינגעטע פּערזאָן אונטער דען אינגאַרישען שטאַאַטסמענגערן ניכט צו פּינדען זייא. איינע אונטסטעלבּאַרע בּעשטיטונג ווידד עיסטט נאָך דער ריקקעהר דעס מאָנאַרכען פאַן פּעסט בּרייזאַרטעט.

* (אוס סילעזיאַן-בּאַלהאַוס) ווידד אונס געשריבּען: דער אויפרוף צור אונטערשטיצונג אונזערער רוסישען גלייבּענסבּרידער האָט אין דער היינזיגען בּעכּיגונג וואַרטען ווידדערהאַלל בּעפונדען. עס וואַרדדן דיער צו בּעגאַנגענען צוויעמע 82 גולדען בּעזאַמעלט, וועלכע ווידד בּע-ניטט אין זיינע בּרעכּוידדיגע דערען אבּערראַבּ-נער צו פּרעסבּורג נ' אינבּרעזענדעטען.

* (דיא נייעסטען בּעשלוסס אין דער רוסישען יודענ-פראַגע.) אוס פּעטערסבּורג ווידד פאַם 3-טען מאַי געמעלדעט: דיא היינט דאָס מינסטער-אבּגעדיא דיא יודענפראַגע בּעראַטהען. פאָלגענדע פאַרשלעגע אַנגענאָמען פּאָס ווארדען אינישטיממיג צום בּע-שלוסס בּעדראַכּען: 1) שטרענגע אונטערזוכּונג דער בּעגען דיא יודען בּעריטשטעטען הטעטערייען. 2) בּעשטראַפונג דער שלדיגען. 3) אומפּאַסענ-דע פאַרזאָרגונג בּעגען פּערגערע אונרוהיג. 4) אינסטרוגנונג דער רעכטע דער בּעבּילדעטען יו-דען. 5) שטצמאַסרעגעלן בּעגען דיא אויסבּייטונג פאַן בּרייטען דורך יודען. דיא אנגערעגע, וועלכע דאָס יודען-קאָמיטעע אינגעריכט, וואָרדדען אלס אונמאָגליך, אונד אנגעבּליך אים אינטערעססע דער יודען זעלבּסט אבּגעלעהנט.

* (צו דען יודענ-פּערפאָלגונגען אין רוסלאַנד) ווידד נאָך בּעריכטעט: דער רוסישע אַבּבּעט האָט זיך איינע רעכט שאַנע אַרבּייט בּעמאַכּט. אוס מאָהילעוו אין קראַקייא אנגעקאָמענע פּערזאָנען ערצעהלען, דאָס אינ-טער דען דאָרטיגען בּדעל-לייטען נראָפּטע פּורטש הערשעיר; איינגעלעגע זינד מיט אַהרען האַבּזוי-לינקיטען בּעפּלייבּטען, ווייל דיא בּוירגער אַפּפּעגע-לוך זאָגען, זיא ווידדען נאָך דען יודען דיא בּרייטסטע בּעגונדעטע אונד דיא ייִדישען אנגייפען. דער בּוכּערנער נוכּא אַלזאָ זיך גע-אייטערט האָבּען, אין פּערמאַנע מיט דען אָהם אינטערשטעהענדען טרייבּען דיא בּעזייטיגונג ניכּט צו בּעמייסטערן. ער זייא פּיר פּובּליצירונג דעם „שטאַנדרעכטען". דיא גרונדבּעזעצע זיין אין נאָטה, ווייל זיא קיינע צוקונפט פּערקיינען. דער אנדרעל אונד דיא אנדוסטריע האָבּען פאַם איינגעהאַרט. דיא שטראַסען וויממעלן פאַן פּליכ-טענדען יודען. איינע אנגעבּליך פאַן אייניגע דיא-לאָמאַטען הערריהרערע דענקן-שריפט אבּער רוסישע בּעשעדען איזט ניכּט אָהנע אינטער-עססע. דיא בּוירגער, דיהסט בּי אַן דעזעטר דענק-שריפט, זינד דעם בּעסטען גלייבּענס, דאָס באַלד אייגע נייע שהיילונג דער לענדערייען שטאַאַט-פּינדען ווערדדע; אידרע הערלאָזונג נגענאָמענע דען גרונדבּעזעצערן ווידד אומער פּינדליכער. דיעזע לעטצטערען זינד נעצוואונגען, אידרע נ-טער צו פּערלאַסען אונד זיך אין דיא שטעטטע צו בּעגיבּען, וזאָ דיא דזבּרעהונג צו פּינדען האָפּ-פען. אַללע אנשטרענגונגען דער רעגיערונגס-נייע צאַר קיינעסוועגס נעווירלעט זייא. דאָלבּע, דיא וואַלטאַבּצו צו דולדען, העלפען ניכּט. אונטער זאָלבּען אומשטענדען מוס מאַן אין רוסלאַנד יע-דען אויגענבּליק אויף אייגע רעזאָלוציאָן גע-פאַסט זיין. — דיא צאָהל דער יידישען פּליכטלינגע אוס רוסלאַנד, וועלכע אין גאַליציע אינטערפּעפּפּען, ווידד איממער גראָסער. דיא אויסוואַנדערער אוס קיטאַגראָד אונד מאָהילעוו ערצעהלען האַאַרשטרייבענדע דינגע איבער דיא בּעהאַנד-לונג דער יידישען בּעוואָהנער. אוס גראָדנאָ בּעליכטעטען 500 אַרבּייטער. אונגעפעהר 7000 יו-דענפאַמיליען האָבּען בּיים אויסוואַנדערונגס-בּו-רעאַו אין יאַפּפּאַ איהרע נעדערלעגונגס אין פאַלעסטינאַ אנגעקונדיגט. מיט דעם מאָרגינגן מאַנע בּעגינגט פאַן אַללען טהיילען יודרוסלאַנדס דער אויסצוג דער יודען. ביזהער זאָללען בּעריישט 9000 יודען דאָס רוסישע ריינ פאַרלאַסען האָ-בּען. — אים בּראָד זינד אין לעמבּערג געסטערן אויף דער דורכרייזע נאָך אַמעריקאַ 102 יידישע פּליכטלינגע אים רוסלאַנד אינטערנאַציאָנאַל אין דערען אויסזעהען פּריבּטערליכּעס עלעגנט אונד אויסגעשאַנדענע אנגעסט צו קרעכּענגען איזט. —

דער רוסישען יודענ-פראַגע.) אוס פּעטערסבּורג ווידד פאַם 3-טען מאַי געמעלדעט: דיא היינט דאָס מינסטער-אבּגעדיא דיא יודענפראַגע בּעראַטהען. פאָלגענדע פאַרשלעגע אַנגענאָמען פּאָס ווארדען אינישטיממיג צום בּע-שלוסס בּעדראַכּען: 1) שטרענגע אונטערזוכּונג דער בּעגען דיא יודען בּעריטשטעטען הטעטערייען. 2) בּעשטראַפונג דער שלדיגען. 3) אומפּאַסענ-דע פאַרזאָרגונג בּעגען פּערגערע אונרוהיג. 4) אינסטרוגנונג דער רעכטע דער בּעבּילדעטען יו-דען. 5) שטצמאַסרעגעלן בּעגען דיא אויסבּייטונג פאַן בּרייטען דורך יודען. דיא אנגערעגע, וועלכע דאָס יודען-קאָמיטעע אינגעריכּט, וואָרדדען אלס אונמאָגליך, אונד אנגעבּליך אים אינטערעססע דער יודען זעלבּסט אבּגעלעהנט.

* (צו דען יודענ-פּערפאָלגונגען אין רוסלאַנד) ווידד נאָך בּעריכּטעט: דער רוסישע אַבּבּעט האָט זיך איינע רעכט שאַנע אַרבּייט בּעמאַכּט. אוס מאָהילעוו אין קראַקייא אנגעקאָמענע פּערזאָנען ערצעהלען, דאָס אינ-טער דען דאָרטיגען בּדעל-לייטען נראָפּטע פּורטש הערשעיר; איינגעלעגע זינד מיט אַהרען האַבּזוי-לינקיטען בּעפּלייבּטען, ווייל דיא בּוירגער אַפּפּעגע-לוך זאָגען, זיא ווידדען נאָך דען יודען דיא בּרייטסטע בּעגונדעטע אונד דיא ייִדישען אנגייפען. דער בּוכּערנער נוכּא אַלזאָ זיך גע-אייטערט האָבּען, אין פּערמאַנע מיט דען אָהם אינטערשטעהענדען טרייבּען דיא בּעזייטיגונג ניכּט צו בּעמייסטערן. ער זייא פּיר פּובּליצירונג דעם „שטאַנדרעכטען". דיא גרונדבּעזעצע זיין אין נאָטה, ווייל זיא קיינע צוקונפט פּערקיינען. דער אנדרעל אונד דיא אנדוסטריע האָבּען פאַם איינגעהאַרט. דיא שטראַסען וויממעלן פאַן פּליכ-טענדען יודען. איינע אנגעבּליך פאַן אייניגע דיא-לאָמאַטען הערריהרערע דענק-שריפט אבּער רוסישע בּעשעדען איזט ניכּט אָהנע אינטער-עססע. דיא בּוירגער, דיהסט בּי אַן דעזעטר דענק-שריפט, זינד דעם בּעסטען גלייבּענס, דאָס באַלד אייגע נייע שהיילונג דער לענדערייען שטאַאַט-פּינדען ווערדדע; אידרע הערלאָזונג נגענאָמענע דען גרונדבּעזעצערן ווידד אומער פּינדליכער. דיעזע לעטצטערען זינד נעצוואונגען, אידרע נ-טער צו פּערלאַסען אונד זיך אין דיא שטעטטע צו בּעגיבּען, וזאָ דיא דזבּרעהונג צו פּינדען האָפּ-פען. אַללע אנשטרענגונגען דער רעגיערונגס-נייע צאַר קיינעסוועגס נעווירלעט זייא. דאָלבּע, דיא בּוירגער צו בּעוויזען, דאָס דער וואַלטאַבּצו צו דולדען, העלפען ניכּט. אונטער זאָלבּען אומשטענדען מוס מאַן אין רוסלאַנד יע-דען אויגענבּליק אויף אייגע רעזאָלוציאָן גע-פאַסט זיין. — דיא צאָהל דער יידישען פּליכטלינגע אוס רוסלאַנד, וועלכע אין גאַליציע אינטערפּעפּפּען, ווידד איממער גראָסער. דיא אויסוואַנדערער אוס קיטאַגראָד אונד מאָהילעוו ערצעהלען האַאַרשטרייבענדע דינגע איבער דיא בּעהאַנד-לונג דער יידישען בּעוואָהנער. אוס גראָדנאָ בּע-פּליכטעטען 500 אַרבּייטער. אונגעפעהר 7000 יו-דענפאַמיליען האָבּען בּיים אויסוואַנדערונגס-בּו-רעאַו אין יאַפּפּאַ איהרע נעדערלעגונגס אין פאַלעסטינאַ אנגעקונדיגט. מיט דעם מאָרגינגן מאַנע בּעגינגט פאַן אַללען טהיילען יודרוסלאַנדס דער אויסצוג דער יודען. ביזהער זאָללען בּעריישט 9000 יודען דאָס רוסישע ריינ פאַרלאַסען האָ-בּען. — אים בּראָד זינד אין לעמבּערג געסטערן אויף דער דורכרייזע נאָך אַמעריקאַ 102 יידישע פּליכטלינגע אים רוסלאַנד אינטערנאַציאָנאַל אין דערען אויסזעהען פּריבּטערליכּעס עלעגנט אונד אויסגעשאַנדענע אנגעסט צו קרעכּענגען איזט. —

* (דיא נייעסטען בּעשלוסס אין

אַמעריקאַ

פיר דיא רוסישען יודען.

אַלזאָ אַמעריקאַ האָט דאָס אַלטע אייראָפּאַ בּעשעמט, דער נאַר-אַמעריקאַנישער עפּיגאָן וואַר עס בּעשעדען, אין רוסלאַנד אינשטאַנד צו עראָבּערן, דאָס עס דענן דאָך ניכּט אָנגעהט מיט מעגשען זאַ אימגעגעהן. ווי מאַן אין רוס-לאַנד מוס דען יודען פּערפאָלגען. דיא רעגיערונג דער פּערשיעדענען שטאַאַטען פאַן אַרד-אַמעריקאַ האָט דען שרייבּ געטהאַן, דער שאַן פאַר איינ-ניגער צייט אָנגעקונדיגט וואָרדען איזט: דיא אַמע-ריקאַנישע רעגיערונג האָט בּעמעלדט אין דאָנדשען אין סט. פּעטערסבּורג, הערען פּערלענגענהייט, בּאַרעאַבּטאַאַט, זיך בּייא דעם רוסישען בּוכּערנעמענס אים נאַמען דער מענש-ליכקייט פיר דאָס שיקזאַל דער מיסהאַנדעלטען אונד בּעליידיגטען אונד פאַן איינזעלנען מיס-האַנדלונג, פלינדערונג אונד בּעזאָלזאַמער איס-וויזונג בּעדראָהטען יודען צו פּערזונדען. אונד אבערמאַלס פאַרוויזט זיך דאָס אַמעריקאַ אלס בּעסטער פריישטאַאט, דער זיינע פּפלכטען אלס זאָלכער אים פאַלקערי-קאָנצערטש קענען אונד עדרליך אונד אפּפען צו ערפילען זיינס. נאַטור-ליך שענקט דאָס דען אבּסאָלוטיסטיש בּעזונגענען מאַכטהאָבּערן אייראָפּאַס בּעקאַנט אין דיא נאַ-זען. דיעזער שרייבּ דער אַמעריקאַנישען רעפּי-בּליק אין פּרעסיבּס דער היסטאָרישען אונד צייט-וויזאַצין. אין פּרעסיבּס אַמעריקאַ אונד דער דאָ-מינען רעגיערונג צער עהרע אונד איזט אינע בּעשעמטע אייראָפּאַס, וועלכעס יודיש צוזעהט, וויא מאַן מעגשען מאָרדעט, פלינדערט אונד שענ-דעט.

אַב דיעזער שרייבּ אַמעריקאַס פאַן איינענד וועלכען פאַרטהיילהאַפטען אַלזאָ פיר דיא אַר-מען רוסישען יודען בּעזאָלטיסטע זיין וויזד. איזט אין אייניג נאַנען אנדרע פּראַגע. אַב דיא רוסישע רעגיערונג זיך נונמעהר פּראַנלאַסט זע-הען וויזד, דען רוסישען פאַבּער אין דיע שראַנ-קען צו האַלטען, ווער קאָנן דיעס מיט בּעשטימט-מיס הייס בּעהייבּען? עס איזט פּראַגליך. אַב דיא רוסישע רעגיערונג, נאַכדעם זיא עס רוהיג צוזע-זעהען, וויא מאַן מענשען מאָרדעטע, וויבּער שענדעטע, נאַכדעם זיא ראַנאַר בּיי אַ פּעלקען אַרמען וועלכעס נעפאַרדערט האָט. — אַב אַלזאָ דיעזע רוסישע רעגיערונג איבערהויפּט מעהר אים שטאַנדע איזט, דיא איינמאָל איינגעהעטצטע מענגע צו בּעהערשען. ווער ווילל עס וואַנען, איינע ווידדע בּעסטע, דיא איינמאָל בּלוט גע-האָבּען, צו צעהמען? עס איזט אַלזאָ לידער נאָך וויא פאַר בּרוידיג, זעהר בּרוידיג בּעשטעלט מיט אונזערען אַרמען יודישען בּרודערן. עס איזט וועגען האָפּפנונג פאַרהאַנדען, דאָס דיך אידר בּרוידיגען לאָז פּערבּעסערן וויזד. דיא עגגלישע רעגיערונג נאָך אַנאַר אידרער בּעפרעמדונג אים-דרוק, דאָס וועגען מאַן פיר דיא יודען פּער-וועגדען וויזד. דאָס דיעס אידנען עהער שאַדען אַלס נוצען קאָנטע.

* (דיא נייעסטען בּעשלוסס אין

לעבען צו ערהאלטען. — אימטערהין מיט דאס-רויף נעאכטעט ווערדען, דאס מאן דייגען שיינ-מאדטען בעראבע. וואצו דיא „דיפטעריטיס", וויא נעזאגט, ליידט פעראנלאסטונג בעיטעל קאנן!

*(ניי אטטענטאטס-מאכריכטען.) אום פעטערסבורג מעלדעט מאן פאם 29-טען אפריל: דיא איף דער שטאצאן שפיראיא דער מאסקויא-באהן געפונדענע מינע איזט קונסטגע-מעס אויסגעמיערט, נעלאדען אונד מיט אייגער דראהטלייטונג פערזעהען. דאס גערעכט צוריקו-לירט. דאס אונטער דעם קאיזער-אאוולאלאן דער קינפטיגען מאסקויער אויסשטעלונג איינע מינע ענטעדעקט ווערדען זייא. עס הייסט, דאס אין מאסקויער ניהיליסטען-קאמיטעע פאן אבטעילונג פערהאנדען פערהאפטעט ווערדען זייא.

האנדעלס-בעריכט דער וואכע.

ווייצען. פרייזע בלייבען אין דיעזער וואכע וויא אין דער פארוואכע. — דער פערקעהר נעשטאלטעט זיך צו ענדע דיער וואכע לעבהאפט. פערקויפט ווערדען צירקא 80,000 מצטר. אין פראפסטע וואארע. פערמיטע: פריהאהרסווייצען 12 נולד 30 קר, הערבסט-ווייצען 10 נולד 75 קר. — קאען פאן 8 נולדען 60 קר; ביז 8 נולד 70 קר. — גערסטע פשטערנערסטע 7 נולד 30 קר, בראנענערגערסטע פאן 7 נולד 60 קר; ביז 7 נולד 75 קר, פרימא מאלא-גערסטע —,8 נולד; ביז 8 נולד 20 קר. — האפער. פערקעהר איז לעבהאפטער. מינדערע וואארע פאן 7 נולד 20 ביז 7 נולד 40 קר. מיטעלע-וואארען פאן 7 נולד 80 קר; ביז 7 נול 85 ק. פרימא-וואארע פאן 8 נולד 5 קר; ביז 8 נולד 15 קר. — קוקורוץ. בראנענער-וואארע פאן 7 נולד 30 קר; פרייזע אויס דעם מארקטע גענאממען וואורדען. אין דיעזען וואללען ווערדען אראוויסטלעך נאך ווייטערע אוס-זעטצע ערפאלגען, דא נאך קיפער אם פראמצע זינד. אנדערע נאטירונגען פערנאלאסטען קיין געשעפט.

לאסטא-ציהונגען פאם 29. אפריל:

בודאפעסט:	43	19	47	48	27
לינץ:	16	19	56	6	44
טריעסט:	79	35	16	6	56

פערגאנוואהרלייכער רעדאקטער
יקזיתיא הלוי לעדערער.

כאנכורז.

אין דער איזר. אייס. אדטה. נעמינדע סע-טשעני (נעאנראדער קאמיטאט) איזט דיא שטעל-לע איינעם מיטבזיצנדען פארבטערס, שיב זקו-זאאדרט צו בעזעטצען. דיעזער פאסטען איזט מיט איינעם יאהרסגעהאלט פאן 350 נולדען, פרייער וואהנונג, האלבער שחיטה אונד נעבענ-עמאלימענטע פערבונדען. — דעפאלקערונגינד יוללען איהרע צייגנישסע פאן אנערקאנטען אר-טהאראקטערבנים, מיט אנגאבע איהרעס אלטערס אונד איהרער פאמיליענגאהל אן דען נעפערטיג-טען פאשטאנד איינזענדען. דעריינינג, יעל-בער אייד דיא נאמארשטעללע בעגלייטען קאנן. פרעהאלט דען פארצוג. נור דער בערפענע ווירד צום פראבע-פארטאג צוגעלאסטען אונד דעם אקצעפטירטען נור ווערדען דיא דייטשפעזעע ערזוטצט.

Földiák Hermann,
Cultus-Vorsteher. 2—3

Erste Ungarische Allgemeine Assekuranz-Gesellschaft in Budapest.

I. Feuer-, Transport- und Hagelversicherungs-Geschäft.

Ausgaben. Vierundzwanzigster Rechnungsabschluß vom 1. Januar bis 31. Dezember 1881. **Einnahmen.**

	fl.	kr.	fl.	kr.
I. Feuerversicherung.				
Ausbezahlte Schaden nach Abzug der Rückversicherungs-Antheile	1521609	07		
Reserve für die in Schwebe verbliebenen Schaden	131649	85		
Acquisitionskosten abzüglich der Einnahmen nach Rückversichernngen	315616	04		
Administrationskosten der Feuerabtheilung und Steuer	352060	59		
Abschreibung uneinbringlicher Forderungen	8386	40		
Baarprämien-Reserve der folgenden Jahre nach Abzug des Rückversicherungs-Antheiles, sowie nach Ausscheidung der auf das österreichische Geschäft entfallenden Prämienreserve und frei von jeder Belastung	1800740	31	4130062	26
II. Transportversicherung.				
Ausbezahlte Schaden nach Abzug der Rückversicherungs-Antheile	48526	79		
Reserve für die in Schwebe verbliebenen Schaden	30058	57		
Acquisitionskosten	21488	20		
Administrationskosten der Transportversicherungs-Abtheilung	13888	87		
Baarprämien-Reserve abzüglich des Rückversicherungs-Antheiles	21772	85	135685	28
III. Hagelversicherung.				
Rückversicherungen und Storni	835808	74		
Ausbezahlte Schaden nach Abzug der Rückversicherungs-Antheile	510396	67		
Acquisitions- und Administrationskosten abzüglich der Einnahmen nach Rückversicherungen	187654	94		
Abschreibung uneinbringlicher Forderungen	2911	15	1536771	50
Verzinsung des gesellschaftlichen Reservekapitals			44882	78
Gewinn des Jahres 1881			712967	38
			6560369	20

	fl.	kr.	fl.	kr.
Gewinn-Konto des Jahres 1880:				
Vorgetragener Saldo			4,678	61
I. Feuerversicherung.				
Aus dem Jahre 1880 vorgetragene Baarprämienreserve abzüglich des Rückversicherungs-Antheiles und frei von jeder Belastung	1,268,212	12		
Prämien für 519,632,257 fl. 19 kr. geschlossene Versicherungen, sowie zufolge Uebertragung des österreichischen Geschäftes und im laufenden Jahre verfallene Prämienscheine „ 4,659,929 fl. 77 kr.				
hievon ab: Storni 240,664 fl. 19 kr.				
Rückver.-Prämien 817,841 „ 74 „				
Verfallene Rückv.				
Prämiensch.-Anth. 308,710 „ 30 „ 1,867,216 „ 23 kr.	3,292,713	54		
Reserve für die im Jahre 1880 in Schwebe verbliebenen Schaden	149,648	49	4,710,574	15
II. Transportversicherung.				
Aus dem Jahre 1880 vorgetragene Prämienreserve	30,550	10		
Prämien für 32,226,592 fl. 24 kr. geschlossene Versicherungen „ 223,148 fl. 88 kr.				
hievon ab: Storni 7,900 fl. 98 kr.				
Rückversl.-Prämien 128,156 „ 48 „ 136,057 „ 46 „	87,091	42		
Reserve für die im Jahre 1880 in Schwebe verbliebenen Schaden	34,927	32	152,568	84
III. Hagelversicherung.				
Prämien für 63,774,208 fl. 71 kr. geschlossene Versicherungen	1,399,357	01	1,399,357	01
IV. Sonstige Einnahmen.				
Verfallene Coupons, sowie Zinsen und sonstige Einnahmen	226,231	80		
Reinerträgniß der Gesellschaftshäuser	66,958	79	293,190	59
			6,560,369	20

II. Lebensversicherungs-Geschäft.

Ausgaben. Neunzehnter Rechnungsabschluß vom 1. Januar bis 31. Dezember 1881. **Einnahmen.**

	fl.	kr.	fl.	kr.
Für stornirte Prämien	103,552	59		
„ rückgekaufte Polizzen	5,675	57		
„ Todesfälle verausgabt	328,955	—		
„ verfallene Ausstenerbeträge	297,023	55		
„ verausgabte Prämien zufolge Ablebens der Kontrahenten oder Versicherten	57,995	74		
„ Reserve der in Schwebe befindlichen Schaden	129,977	45		
„ bezahlte Leibrenten	9,828	76		
„ „ Rückversicherungsprämien	32,339	91		
„ „ Stempelgebühren	22,600	51		
„ „ Miethe, Druckorten, Porto u. s. w.	56,518	88		
„ „ Gehalte der Beamten	39,292	17		
„ Einkommensteuer von dem Gewinne des verflossenen Jahres	19,138	39		
„ ärztliche Honorare	16,818	16		
„ Acquisitions- und Inkassolosen	166,906	45		
„ Abschreibung uneinbringlicher Forderungen	18,281	37		
	1,379,814	20		
„ Prämienres. a. Ende d. abgel. Jahres I. Ausweis „A"	7,828,550	90	9,208,365	10
Gewinn des Jahres 1881			402,845	10
			9611,210	20

	fl.	kr.	fl.	kr.
Vortrag der vorjährigen Prämienreserve			7,228,749	55
Eingegangene Prämien für neue Versicherungen	271,297	50		
„ „ „ Versicherungen früh. Jahre	1,543,163	81		
„ „ „ Kapitalisirung der Gewinnantheile	14,352	16	1,828,813	47
Reserve für die im vorigen Jahre verbliebenen schwebenden Schaden	99,475	85		
An Polizzen-Gebühren	33,862	47		
An Interessen	420,308	86	553,647	18
			9,611,210	20

Budapest, 31. Dezember 1881. **Ludwig v. Jeney**, Chef der Central-Buchhaltung.

Die Direktion: **Rudolf Fuchs, Josef v. Hajós, Friedrich v. Harkányi, Heinrich v. Lévay.**

Direktor-Stellvertreter: **Wilhelm Ormodi**, Direktor. **Carl Paul Ullmann**, Vicedirektor.

Vorstehende Rechnungs-Abschlüsse und Bilanz-Ausweise haben mir geprüft und dieselben den im Gesetze und den Statuten enthaltenen Grundsätzen entprechend aufgestellt, sowie deren einzelne Posten mit den Haupt- und Hilfsbüchern vollkommen übereinstimmend gefunden. — **Budapest**, 27. Februar 1882.

Das Aufsichts-Komité: **Franz v. Rudnyánszky. Sigmund v. Schosberger. Isidor v. Szitányi.**

Wilhelm Pecz, Chef der Lebens-Abtheilung. **Johann Kaczvinszky**, Lebens-Buchhalter.

פערשטאנדען. איין הערראנענדער פערטרע-טער דער ווייניגער יידענטיטים האט דעם מינס-טער-פרעזידענטען הויפ׳ וואהרמען דאנק גע-זאגט. וואהרוף נראף טאאפפע, אללע דאנקעס בעגעגענען צו ריקוויזיטענען. אינגאנץ, ער האבע נישט אלס זיינע שולדיגקייט געטהאן, דאס איזט אין דער טהאט אין שאנדע וואהר אונד איין ריכטיגער נעדאנקע. דיא רעגיערונגען טהון נישט אלס אהרע שולדיגקייט, וועגן דיא יידענטיפיקאטיריסע איסבריבע דעם אפעזראהס-סעס ביי׳ציטיען נעדערהאלטען. וויא דיא רוסישע רעגיערונג אין דעזער הינזיכט אפטרעט פעלדטס ערפאללט, דאס לעדערען דיא ערזאיינססע.

* דיא „מראגנונגס-פארבעריטונג״ דער „ניה׳לי״ס״ע״ן זינד צוגעמלך ווייס פארגעשריטען געוועזען. עס ווירד ערשטע אונטער אנדערעם דיא נאכפאלגענדע געשיכטע ערצעהלט: דיא רוסישע רעגיערונג וואללטע דיא ע״יישטע״רונג דעס נאגונעטעס אן מאסקיא אן איינע אינטערנעהמונג פערבינדען. אין איסטליי-דישען אונד אין אינלענדישען קאנזארציאס מאכטען אנגעבאט: פאן ביידען זייא״דרע דיא נאשהיגע קוריציאן, 75,000 רובעל. ערלעגט. דיא רעגיערונג וואללטע דער אינלענדישען געוועלל-שאפט דיא ארבייט צישלאגען; ביי׳ם דען ווייטע-רען פערהאנדלונגען אבער שטעללטע עס זיך העראיס, דאס אין דער שטעצע דעם אינלענדי-שען קאנזארציאס גיעמאנט אנדערע שטאנד אלס קאבאאקס. בעגאנגען דאראנאיזשע דער פרהערע דער גיהילפסטען. דער פאנג דעם קא-באאקס-באראנאיזשע איזט פאן נראסער בע-דייטונג. ער האטטע אין פראיקטע אבערבייט אבער דיא אלעקטרישע בעלייכטונג דעם קרעמל (בורג) אונד מאן ערקענטע יעטצע, דאס איף דיעזע זיעגע נור דיא מיטטעל געפונדען ווערדען זאללען, אין דען נאגונען קרעמל אין ווערענד דעם קראנגנספעסטעס דעם רוסישען קאזערס אין דיא ליפט צו שפרענגען. אין זיינער וואהרונג פאאט מאן בוריר-מעשגען, דערען דרעקקל מיט שפרענגשאפף געפעללט וואר״ען. דיעזע מעשגען ווערדען צוי בעריסונג אין דיא ליפט צוגעאפען אונד דערטסטע, פאר דעם קאיזר צו ביעדאל-לענד, דיעזעלבע ווירקונג ערהאבט״ווא באמבען. נאך דיעזער פערהאפטונג נעריעהרען נאך 300 גי-הילפסטען אין דיא הענדע דער אלאיט״יא.״ — (דיא נאגונע געשיכטע שיינט זעהר צעדיכטס-

אלל — ווי מ׳סטען דאהער דיא וואהרהייט דערגעלבען בעצייגען אפלען).

*(דעם מאדערדער יד. פאמיליע גאלד.) פיינס האסטער, וואהרדע הייטע אין וועסטפרעס דאס אורטהייל דער קאנגיל״בען טאג-פער פיבליצירט. אלס דער פערזידענט דער אין פעסטער האלטונג צוויישען דען בעוואפפנעטען וועכטערן פאר דען שראנקען ערשיינענדען האא-פטער דאס אורטהייל דער קאנגיל״בען טאפעל פארלאז, וועלכעס נור דיא אפלגעגנדען וואהרטע ענטהעלט: „דאס אורטהייל דער ערסטען אינ-שטאנץ ווירד קראפט דער מאפטייע דעפזעלבען בעשטעטיגט״, וואהרדע האפטער טאדטעע; בעליד-אונד צימטערטע הענפטיג. אלס דער פרעזידענט דער אין פרעקאנגען נאב, ער האבע דאס רעכט, נאך איינמאל צו אפפעלירען, וואהרדע ער גע-פאפט אונד ער זאגטע: „איך אפפעלירע״ביי״א דעם אקטע דער פיבליצירונג וואר, דא דער טאג דערגעלבען נישט אין פארהיר בעקאנגען וואר, קיין פיבליקם אנוועזענד. זיט דער פיבליצירונג איזט האפטער בעדייטענד אינרוהיגער, אלס צו-פאר. ער זעהט דען גאנצען טאג אין דער צעזל-לע אין אונד אב, איינמאל וואנדטע ער זיך אן זיינע וועכטער מיט דער פראגע: „ווייד וואהל נאך יעמאלס אין פייער מאנן איים מיר ווער-דען?״ —

* (אייגע ווערטהיים-קאפפע גע-רוי״בט.) איים דעם פעסטער קאטה. נייסטרבינ-סטענאר, אין אנדרע וואנטאר נאכטע דיא ווערטהיים-קאפפע, אין וועלכער דער ווייצע-דורעקקאר דעם סטענאר״ס. אבט פעללטע. דאס באאר״פע״אנען דעם פעטענאר פערוואהרטע הילפס. דורך אינע אינבערבעראבדע ערזיבב. דאס ציממער, אין וועלכעם דיא ווערטהיים-קאפפע שטאנד, בעפינ-דעט זיך אים ערסטען שטאקווערק אונד איזט אין דעם שלאפצימער דעם נייסטבליקס פעללעט נור דורך איינע וואאר עגטפערונג. דורך וועלכען דיא דיעבע ביא דער עגטפערונג דער קאפפע אינבעדרינגען דיר״בקעהנג מוסטען. נאך דען ביזהר-רינגען ערהבלונגען דורפטען דיא דיעבע דען אינ-בריך וויא אלרטע אינסקעהרט האבען: זיא אפפנעטען דאס טהאר מיט הילפע אינס אין-שלוסעלס. דראנגען אויף גליינד ווייזע אין דען נאראטען עגטפאנגנס-וואאל, דער צייטשען דעם שלאפצימער דעם אבטעם פעללעט אינד דעם קאפפעקוכאאל לייגטס. האבען דאזוקלבסס דיא

אלס איין הלבעס יאר-הונדעדס פע-פלאפסטין. רחל, דיא נעמאהלין ראבבי עקיבא׳ס, וואר אלס אזוי שווחך נעוואָרדען, וועהרענד איהר נאפטטע, טראפטע זיינעם הא-הען אדעטס, נאך אין פייטער וועגערקאפט בעלייטט.

רחל פיהלטע, דאס דער צייפטקט אהרער אויפלאזונג דיא נעמאלעקטס אונד נאהם אבשיד פאן דעם בעלעגר-מטען נאפטטע, אהם מיר אללי דיא לייבע דאנקעטר. דיא ער איהר ערווידען. אנוסם עגטשלוסמעריטע זיא, בעווייגט אונד בעטרעגט פאן אהרהיט מאנגע אונד אהרהיט קוב-דערן אונד פאן נאנען ישראל. ראבבי עקיבא שפראך צו אהרהיט אונד בעווייגט אונד בעטרעגט זיין בעלייבעסט זיין.

נוך וואר דיא וואונדע, דיא דער טאר דער בעלייבסטען נאפטטין אהם בעשלאגען. נכם פערנאבם, אלס נייטס לייד איבער ראבבי עקיבא הערייבבראך. ראבבי שטעהן, זיין צווייטער זאהן, דער טאר פאן אלס אלטער אין אזראעל בעזוואהרען וואר. ערקראנקטע, לאנגזאם פערצעגערטער דאס נישט דער קראנקהייט דען קראפטער׳ שטרב. ראבבי שטעהן בי ראבבי עקיבא׳ס בעטטע אונד בעטטע אונד אונטערשיד-שטרב. ראבבי שטעהן בי ראבבי עקיבא׳ס בעטטע אונד אויף אז לייגען אונד צו לעהרען בי׳ צו זיינעם בעשטעצונג. אלס ער בעשפראבען וואר, קאם נאנץ אפהעצונג. אלס ער בעשפראבען וואר, שפראך אונד אז פרעסטע.

„מיינע פריינדע, — שפראך ראבבי עקיבא צו אהנען, — איהר ווייד פאן אללען ערגען דעם הייליגען לאנדעס אונד דער אנטרינגענדען פראוינצען דער בריינענדשאפט. אום מיר מראם צו שפענדען אין מיינעם שווערען לייד׳ דער אקערסאאן האט זיינען אקער, דער האנדווערקער זיינע ווערקשאפטע, דער געלעהרטע זיין לעהר-הויז פערלאסטען. אום דעם שטיערען פערשאפרענען אונד מיר ערגע צו ערווייזען. ווער בין איך. דאס איזט זאך פיעל ערגע פערדיענט? וויא פיעלע עקיבא בן יוסף נישט עס אויף דער נאסטע! אבער דיא נאפטע ערגע נילט נישט מיר. אונדערן דער לעהרע אונדערגעגאנגען. דיא צו פערטרעטען אונד צו ערקלערען אויף זאך בלקליף בין. זאך קהרעטע דענן צום פריעדען אין איינע דיא מיאמאטה וויעדער צוי!״

פון אזום קומם צו בעשרייבען, וויא ווהר ראבבי עקיבא נעמאכטע נעפרהרט אונד נעליעבטע וואורדע. — איינסט וואורדען איינער זייער שלעכט פאן ייבערן אנגעשאל-לען, בעריבטם אונד בעפלינדערטס. אלס אבער דיא ריבבע ערזוהרען, דאס דיא פאן אהנען בעריבטסען שלעכט דעם ראבבי עקיבא זיינן, דא שפראכען זיא: פערן וויא עס פאן אונס, דאס ווייר דער שלעכטע דענען נאפטען, הייל-נען מאנגנס פאוס פאזינגען. — זיא ערשטאטטעטען איהר-נען אללעס נעריכטט צוריק אונד נאכען אהנען דאס נעפלייט. אום זיא בי׳ זום נאכטע פייזע אין בע-שטאנדן. פאיזער הארראן האטטע ווידערום דיינגן וואהנ-זיין אין אטהען נעגאנגען, וועלכע שטאהנד ער פאר אל-לען אנדערען שטרעבטן אם מיטטען ליעבטע. פאן הייר אוס שיקטע ער איינען באטען בעגאן נאך וואאה, אום זיינגען נעפאנג אקוויל צו בעפעהלען, פאר איהם צו ערשיינען אונד איהם איינען דער נאפטען לעהרער ישראל׳ס צוצו-פיהרען. זיא מאכטען זיך דענן ראבבי יהושע אונד אק-ווילא אויף דיא וועג, אום פאר דעם בעהערשער דעם נאפטען צו ערשיינען.

קאיזער הארראן וואר דאמאלס נעראדע מיט נאפטר-וויססענשאפטליכען שווערען בעשעפטיגט. אלס אקווילא איהם דען ראבבי יהושע אלס דען נאפטטען לעהרער ישראל׳ס פארגעשטעלט האטטע, פאראנט דער קאיזע: (פארזעטצונג פאלגט.)

ווייס דעם בעגיننג אונזערער ערצעהלונג וואר מעהר אלס איין האלבעס יאר-הונדעדס ער-פלאפסטין. רחל, דיא נעמאהלין ראבבי עקיבא׳ס. וואר אלס אזוי שווחך נעוואָרדען, וועהרענד איהר נאפטטע, טראפטע זיינעם הא-הען אדעטס, נאך אין פייטער וועגערקאפט בעלייטט.

רחל פיהלטע, דאס דער צייפטקט אהרער אויפלאזונג דיא נעמאלעקטס אונד נאהם אבשיד פאן דעם בעלעגר-מטען נאפטטע, אהם מיר אללי דיא לייבע דאנקעטר. דיא ער איהר ערווידען. אנוסם עגטשלוסמעריטע זיא, בעווייגט אונד בעטרעגט פאן אהרהיט מאנגע אונד אהרהיט קוב-דערן אונד פאן נאנען ישראל. ראבבי עקיבא שפראך צו אהרהיט אונד בעווייגט אונד בעטרעגט זיין בעלייבעסט זיין.

נוך וואר דיא וואונדע, דיא דער טאר דער בעלייבסטען נאפטטין אהם בעשלאגען. נכם פערנאבם, אלס נייטס לייד איבער ראבבי עקיבא הערייבבראך. ראבבי שטעהן, זיין צווייטער זאהן, דער טאר פאן אלס אלטער אין אזראעל בעזוואהרען וואר. ערקראנקטע, לאנגזאם פערצעגערטער דאס נישט דער קראנקהייט דען קראפטער׳ שטרב. ראבבי שטעהן בי ראבבי עקיבא׳ס בעטטע אונד בעטטע אונד אויף אז לייגען אונד צו לעהרען בי׳ צו זיינעם בעשטעצונג. אלס ער בעשפראבען וואר, קאם נאנען אהמעצונג. אלס ער בעשפראבען וואר, שפראך אונד אז פרעסטע.

„מיינע פריינדע, — שפראך ראבבי עקיבא צו אהנען, — איהר ווייד פאן אללען ערגען דעם הייליגען לאנדעס אונד דער אנטרינגענדען פראוינצען דער בריינענדשאפט. אום מיר מראם צו שפענדען אין מיינעם שווערען לייד׳ דער אקערסאאן האט זיינען אקער, דער האנדווערקער זיינע ווערקשאפטע, דער געלעהרטע זיין לעהר-הויז פערלאסטען. אום דעם שטיערען פערשאפרענען אונד מיר ערגע צו ערווייזען. ווער בין איך. דאס איזט זאך פיעל

ערגע פערדיענט? וויא פיעלע עקיבא בן יוסף נישט עס אויף דער נאסטע! אבער דיא נאפטע ערגע נילט נישט מיר. אונדערן דער לעהרע אונדערגעגאנגען. דיא צו פערטרעטען אונד צו ערקלערען אויף זאך בלקליף בין. זאך קהרעטע דענן צום פריעדען אין איינע דיא מיאמאטה וויעדער צוי!״

פון אזום קומם צו בעשרייבען, וויא ווהר ראבבי עקיבא נעמאכטע נעפרהרט אונד נעליעבטע וואורדע. — איינסט וואורדען איינער זייער שלעכט פאן ייבערן אנגעשאל-לען, בעריבטם אונד בעפלינדערטס. אלס אבער דיא ריבבע ערזוהרען, דאס דיא פאן אהנען בעריבטסען שלעכט דעם ראבבי עקיבא זיינן, דא שפראכען זיא: פערן וויא עס פאן אונס, דאס ווייר דער שלעכטע דענען נאפטען, הייל-נען מאנגנס פאוס פאזינגען. — זיא ערשטאטטעטען איהר-נען אללעס נעריכטט צוריק אונד נאכען אהנען דאס נעפלייט. אום זיא בי׳ זום נאכטע פייזע אין איינע אין בע-שטאנדן. פאיזער הארראן האטטע ווידערום דיינגן וואהנ-זיין אין אטהען נעגאנגען, וועלכע שטאהנד ער פאר אל-לען אנדערען שטרעבטן אם מיטטען ליעבטע. פאן הייר אוס שיקטע ער איינען באטען בעגאן נאך וואאה, אום זיינגען נעפאנג אקוויל צו בעפעהלען, פאר איהם צו ערשיינען אונד איהם איינען דער נאפטען לעהרער ישראל׳ס צוצו-פיהרען. זיא מאכטען זיך דענן ראבבי יהושע אונד אק-ווילא אויף דיא וועג, אום פאר דעם בעהערשער דעם נאפטען צו ערשיינען.

קאיזער הארראן וואר דאמאלס נעראדע מיט נאפטר-וויססענשאפטליכען שווערען בעשעפטיגט. אלס אקווילא איהם דען ראבבי יהושע אלס דען נאפטטען לעהרער ישראל׳ס פארגעשטעלט האטטע, פאראנט דער קאיזע:

דעם „טשאס" ציפאלנע זינד אים ווארשייא ביז־הער 2100 יודען אינגעגאנגענערט. איינע דאר־טע שטאטזגעבאטע פערזאמלונג פאן אבבגינגן אים דען שטערטשן קאנגרעסאלעגען האט זיך פיר דיא איסיאנדערנג נאך באפאלעסטינע ער־קלערט. — דער יודיש־אייסבינג אין מאסקוי האט דער המאנע נעגעראל־נובערנער פרינס דאלגאָרוקאָפ יעצטע איין עגדע געמאכט. — דער בעלגיזע „נאציאנאל־צייטונג" מאכט מאן דיא מיטטהיילונג: עס איזט אלזו זיכער צו בע־טראכטען, דאס דער רוסישע קאיזער זיך אין האכסטער ענטרעסונג אבער דיא זיין דיר קאמפראמיטטערעדען עקסצעסס נעגען דיא יודען בעפינדעט; ער זאלל דיא איסיפרונג גע־טהאן האבען, מאן גלייבט אין 12־טען יאהר־הונדערט צו לעבען. אינד פאן דעם נראפען אינ־נאטיפפ ענערגיש דיא פערזיכטונג יייטערער איסבריב פערלאנגט האבען. — ביי האוזנ־פאטה (מיילאמאן) יוארדע אם 28־טען אפריל איין פערבריכען פערארבט. איין דען באראן נאלמען יוארדע אים איינעם בעביט איין שאם־שים אבגעפיערט. באראן נאלקען פערלאר 1 איינע אונד יוארדע אם אים אונד אין דער שולטער פערוואונדעט. דיא מיססן־מתעטער עטקאמען, פאר־דעם יוארדע אין דעם נטעע נאלקעים איינע באראנדשטאנט בעטרעקט. זיא רעכטע זיך אים־מער אינד אבערהאלל דיא טהיילנאהמלאזיגקייט בעגעגאבבער דען געיאלט־מתעגקרטען געגען אינצעלנע שטעגנע אדער פאלקסר־ייפפען. דיא לייטפערדען „אפלייטערע" יוסלאנדס שיינען נאך איממער ניכט צו צו יייססען אדער יוססען צו זיאל־לען. יאם אדרעי שטעלדע בעזיכטיגונג דער נרייי־זאמקייטען אונד ציבערעיקן. דיא מאן אין דען יודען פערארבט, פיר יוסלאנדס גרונדבעזיטצער בעגיינטעט. ערסט אם אנגנטאנ. לאז מאן אין דרעי בלעטטערן אין אמטליכעם טעלעגראמם אים פעטערסבורג אבער דיא יודען־עקסצעססע. יאם רין פן אינטער אנדערעם הייסט. „ערנסטליכע אינזיכטן זיינן נור אין באלטא פאר־נעקמעסטן, וויא דיא שולד איזט דיא יודען אפלולט." מאן קאנן דיעזע טעלעגראמם נור אינגאנטעפפ. דעם „אפ־טער דער לייגע, צוגטמעטן. יוליבסט דער נאר־ען האט אינגאטעפפ בעלאנגען. דער בעקאנגנטע פעטערסבורגער יידישע באנקיער באראן נינ־בורג זוכטע אפ־יינע אינד בייס צאריען אים אי־נע אידיעניין נאך. יוועלכע אידם דעטעטגע דאנ־

נעיסטאנ איך בעזיפלונג וואירדיג. דער באראן דעפיגיר אים אינגעגאנגענערט. איינע דארט דעפיגיר אים אינגעגאנגענערט. איינע דארט שטאטזגעבאטע פערזאמלונג פאן אבבגינגן אים דען שטערטשן קאנגרעסאלעגען האט זיך פיר דיא איסיאנדערנג נאך באפאלעסטינע ער־קלערט. — דער יודיש־אייסבינג אין מאסקוי האט דער המאנע נעגעראל־נובערנער פרינס דאלגאָרוקאָפ יעצטע איין עגדע געמאכט. — דער בעלגיזע „נאציאנאל־צייטונג" מאכט מאן דיא מיטטהיילונג: עס איזט אלזו זיכער צו בע־טראכטען, דאס דער רוסישע קאיזער זיך אין האכסטער ענטרעסונג אבער דיא זיין דיר קאמפראמיטטערעדען עקסצעסס נעגען דיא יודען בעפינדעט; ער זאלל דיא איסיפרונג גע־טהאן האבען, מאן גלייבט אין 12־טען יאהר־הונדערט צו לעבען. אינד פאן דעם נראפען אינ־נאטיפפ ענערגיש דיא פערזיכטונג יייטערער איסבריב פערלאנגט האבען. — ביי האוזנ־פאטה (מיילאמאן) יוארדע אם 28־טען אפריל איין פערבריכען פערארבט. איין דען באראן נאלמען יוארדע אים איינעם בעביט איין שאם־שים אבגעפיערט. באראן נאלקען פערלאר 1 איינע אונד יוארדע אם אים אונד אין דער שולטער פערוואונדעט. דיא מיססן־מתעטער עטקאמען, פאר־דעם יוארדע אין דעם נטעע נאלקעים איינע באראנדשטאנט בעטרעקט. זיא רעכטע זיך אימ־מער אינד אבערהאלל דיא טהיילנאהמלאזיגקייט בעגעגאבבער דען געיאלט־מתעגקרטען געגען אינצעלנע שטעגנע אדער פאלקסר־ייפפען. דיא לייטפערדען „אפלייטערע" יוסלאנדס שיינען נאך איממער ניכט צו צו יייססען אדער יוססען צו זיאל־לען. יאם אדרעי שטעלדע בעזיכטיגונג דער נרייי־זאמקייטען אונד ציבערעיקן. דיא מאן אין דען יודען פערארבט, פיר יוסלאנדס גרונדבעזיטצער בעגיינטעט. ערסט אם אנגנטאנ. לאז מאן אין דרעי בלעטטערן אין אמטליכעם טעלעגראמם אים פעטערסבורג אבער דיא יודען־עקסצעססע. יאם רין פן אינטער אנדערעם הייסט. „ערנסטליכע אינזיכטן זיינן נור אין באלטא פאר־נעקמעסטן, וויא דיא שולד איזט דיא יודען אפלולט." מאן קאנן דיעזע טעלעגראמם נור אינגאנטעפפ. דעם „אפ־טער דער לייגע, צוגטמעטן. יוליבסט דער נאר־ען האט אינגאטעפפ בעלאנגען. דער בעקאנגנטע פעטערסבורגער יידישע באנקיער באראן נינ־בורג זוכטע אפ־יינע אינד בייס צאריען אים אי־נע אידיעניין נאך. יוועלכע אידם דעטעטגע דאנ־

פאָלייטעטאָ.

יודע אונד ראָם.

(36־טע באַרטשטענג.)

אונד יאבבי אליעזר כן עזיית שפראך: „הייל דיר, יאבבי אליעזר, דזא האסט פיר יעדען אין שיראל זאהל־מאהשעגע נעזוירקט פון אאטער אונד מוטטער. אלס דיר הילינע עטפסטל צערשטארט וואורדע, דא וואר אונזער אלאק פערזיאיט. וויא פן דיר פראפעס יסיחו איזטעשפראכען; ווי זינד נעוואָרדען וויא דיא וואיזע־קרערע, דיא דיקס אאטערס עטפערדיג מוטטערן, דא פראפעסס דזא אויף, אין אאטער דיינעם אלאקעס, מיט אאטעליכער ליעבע, מיט דער וואנאלאט, וועלכע דיא צערשליכע מוטטער פיר אירע קינדער עטפאלאטעט. האסט דזא דיא נאכטען שטעגע דיר נאטטעטלערע פיר דיינע קינדער, פיר דיין אלאק נערפטטעט, בעזוארה נע־פפרגנע אונד מיט אאלדען הענדען אויסגעפיילט. דען עלטערן פערזאהנס דיר שנעט נור האט אירדישע לע־בען. דיר אבער פערזאהנען ווער, דאס ווער אין דיעזער וועלט זיא לעבען קאנגען, וויא עס נאטטוועגערע איזט. אום דאס עוויג לעבען צו ערייכען."

אונד יאבבי קעיכא שפראך: „שטעטענטערשה דינר דיא שטערצען."

דא ריפף יאבבי אליעזר דיינער אופגעבענג צו: „שטיי־צעט מיך, דאס איך מיך אויסריכטע אונד דיא וואיטע מיינעם שלעכט קעיכא פערנעהמע. דער דא נעשפראכען האט: „שטעטענטערשה דינר דיא שטערצען."

אלס מאן אידזן אינגאנטעריכטט האטטע, פראגטע ער: „וואהרט וויישט דזא דאס, קעיכא?"

אונד יאבבי קעיכא שפראך: „אך האבע עס אום

דיר הילינען שריפט נעלעענט. פראגטע דיר זאגיפעל־מענגן עיצעזענג, דיא דער קאנג מנשה פאן יייגנס פא־טער הזקיה ערהאלטען האטטע, וואר ער מיראפטהן אונד טאהט. וואס באנג וואר מן דען אויגנען דעם עייי־נען; ווילכטס דאס ווארט נאטטעטע דורך דיר מונד דעם פראפעטען סערמאכטע ניכט. אזיה צו בעטטערן, דא בראכטע נאטטס לידען אביבר אידן: ער וואורדע טאטס קאנג פאן אשור נעפאטטעלט אם דיא נעפאנגענשאפט נעפאנגען אונד אייף אין אונד בראכטע אידן צוריק נון נעדלעך נינ ער אין זיך. דערפטהיטע זיך פאר דעם נאטטע ווינער שטעטע אונד בעטעטע צו איהם, אונד נאטטע ערהאיטע אידן אונד בראכטע אידן צוריק נון יי־רושלים אויף ווינען קאנגסטהרען, דא ערקאנגטע מנשה, דאס דער עוויגע דער אייניציג נאטטס איזט. אום דיעזען פאר־גענגענן לעבען ווינ. דיא ווערטהאלל אונד וואהל־מהטעיג דיא שטערצען צוזנד.."

„וווילטטס דזא דאס־ט שטוא זאגען, — פראגטע יאב־בי אליעזר. — דאס איך אינגענד שטוא פערשטעלט האבע, וואס איך אבצוגטטן הטעטע?"

„יאבבי, — אנטוואָרטעטע יאבבי קעיכא, — האסט דזא מיך דאך נעלעהרט, דאס מיך קינגען מענשען אויף ערדען נינכט, אונד זייא אין נאך זזא פאטטס אונד מרוע אר נאך זזא פיעל נטשט. דער נינכט אינמאל אייגען פעה־לער בעגעגנט." (כי אדם אין צריך באיין, אשר יעשה טוב ולא יחטא).

אייגענע מאנע נאכהער וואורדען דיא יאבבינגען בענאב־יגטפיגע. דאס עס מיט יאבבי אליעזר ראש צו ערגע נעהנע, עס וואר אין אייגנס ערב גנוט. דיא יאבבינגען דעמטטען זיך אין אייגנע קונפטענגע אם פאטר עללען פאם קראנקענבעטטע נידרע; דענן נאך רוחטע דער הים אויף יאבבי אליעזר. אלס דער מאנ זיך יזיינגס ערגע

מען זיך צאהלרייכע אבער נאיאוועליקא הע־הער 2100 יודען אינגעגאנגענערט. איינע דארט שטאטזגעבאטע פערזאמלונג פאן אבבגינגן אים דען שטערטשן קאנגרעסאלעגען האט זיך פיר דיא איסיאנדערנג נאך באפאלעסטינע ער־קלערט. — דער יודיש־אייסבינג אין מאסקוי האט דער המאנע נעגעראל־נובערנער פרינס דאלגאָרוקאָפ יעצטע איין עגדע געמאכט. — דער בעלגיזע „נאציאנאל־צייטונג" מאכט מאן דיא מיטטהיילונג: עס איזט אלזו זיכער צו בע־טראכטען, דאס דער רוסישע קאיזער זיך אין האכסטער ענטרעסונג אבער דיא זיין דיר קאמפראמיטטערעדען עקסצעסס נעגען דיא יודען בעפינדעט; ער זאלל דיא איסיפרונג גע־טהאן האבען, מאן גלייבט אין 12־טען יאהר־הונדערט צו לעבען. אינד פאן דעם נראפען אינ־נאטיפפ ענערגיש דיא פערזיכטונג יייטערער איסבריב פערלאנגט האבען. — ביי האוזנ־פאטה (מיילאמאן) יוארדע אם 28־טען אפריל איין פערבריכען פערארבט. איין דען באראן נאלמען יוארדע אים איינעם בעביט איין שאם־שים אבגעפיערט. באראן נאלקען פערלאר 1 איינע אונד יוארדע אם אים אונד אין דער שולטער פערוואונדעט. דיא מיססן־מתעטער עטקאמען, פאר־דעם יוארדע אין דעם נטעע נאלקעים איינע באראנדשטאנט בעטרעקט. זיא רעכטע זיך אימ־מער אינד אבערהאלל דיא טהיילנאהמלאזיגקייט בעגעגאבבער דען געיאלט־מתעגקרטען געגען אינצעלנע שטעגנע אדער פאלקסר־ייפפען. דיא לייטפערדען „אפלייטערע" יוסלאנדס שיינען נאך איממער ניכט צו צו יייססען אדער יוססען צו זיאל־לען. יאם אדרעי שטעלדע בעזיכטיגונג דער נרייי־זאמקייטען אונד ציבערעיקן. דיא מאן אין דען יודען פערארבט, פיר יוסלאנדס גרונדבעזיטצער בעגיינטעט. ערסט אם אנגנטאנ. לאז מאן אין דרעי בלעטטערן אין אמטליכעם טעלעגראמם אים פעטערסבורג אבער דיא יודען־עקסצעססע. יאם רין פן אינטער אנדערעם הייסט. „ערנסטליכע אינזיכטן זיינן נור אין באלטא פאר־נעקמעסטן, וויא דיא שולד איזט דיא יודען אפלולט." מאן קאנן דיעזע טעלעגראמם נור אינגאנטעפפ. דעם „אפ־טער דער לייגע, צוגטמעטן. יוליבסט דער נאר־ען האט אינגאטעפפ בעלאנגען. דער בעקאנגנטע פעטערסבורגער יידישע באנקיער באראן נינ־בורג זוכטע אפ־יינע אינד בייס צאריען אים אי־נע אידיעניין נאך. יוועלכע אידם דעטעטגע דאנ־

יודע אונד ראָם.

(36־טע באַרטשטענג.)

אונד יאבבי אליעזר כן עזיית שפראך: „הייל דיר, יאבבי אליעזר, דזא האסט פיר יעדען אין שיראל זאהל־מאהשעגע נעזוירקט פון אאטער אונד מוטטער. אלס דיר הילינע עטפסטל צערשטארט וואורדע, דא וואר אונזער אלאק פערזיאיט. וויא פן דיר פראפעס יסיחו איזטעשפראכען; ווי זינד נעוואָרדען וויא דיא וואיזע־קרערע, דיא דיקס אאטערס עטפערדיג מוטטערן, דא פראפעסס דזא אויף, אין אאטער דיינעם אלאקעס, מיט אאטעליכער ליעבע, מיט דער וואנאלאט, וועלכע דיא צערשליכע מוטטער פיר אירע קינדער עטפאלאטעט. האסט דזא דיא נאכטען שטעגע דיר נאטטעטלערע פיר דיינע קינדער, פיר דיין אלאק נערפטטעט, בעזוארה נע־פפרגנע אונד מיט אאלדען הענדען אויסגעפיילט. דען עלטערן פערזאהנס דיר שנעט נור האט אירדישע לע־בען. דיר אבער פערזאהנען ווער, דאס ווער אין דיעזער וועלט זיא לעבען קאנגען, וויא עס נאטטוועגערע איזט. אום דאס עוויג לעבען צו ערייכען."

אונד יאבבי קעיכא שפראך: „שטעטענטערשה דינר דיא שטערצען."

דא ריפף יאבבי אליעזר דיינער אופגעבענג צו: „שטיי־צעט מיך, דאס איך מיך אויסריכטע אונד דיא וואיטע מיינעם שלעכט קעיכא פערנעהמע. דער דא נעשפראכען האט: „שטעטענטערשה דינר דיא שטערצען."

אלס מאן אידזן אינגאנטעריכטט האטטע, פראגטע ער: „וואהרט וויישט דזא דאס, קעיכא?"

אונד יאבבי קעיכא שפראך: „אך האבע עס אום

דיר הילינען שריפט נעלעענט. פראגטע דיר זאגיפעל־מענגן עיצעזענג, דיא דער קאנג מנשה פאן יייגנס פא־טער הזקיה ערהאלטען האטטע, וואר ער מיראפטהן אונד טאהט. וואס באנג וואר מן דען אויגנען דעם עייי־נען; ווילכטס דאס ווארט נאטטעטע דורך דיר מונד דעם פראפעטען סערמאכטע ניכט. אזיה צו בעטטערן, דא בראכטע נאטטס לידען אביבר אידן: ער וואורדע טאטס קאנג פאן אשור נעפאטטעלט אם דיא נעפאנגענשאפט נעפאנגען אונד אייף אין אונד בראכטע אידן צוריק נון נעדלעך נינ ער אין זיך. דערפטהיטע זיך פאר דעם נאטטע ווינער שטעטע אונד בעטעטע צו איהם, אונד נאטטע ערהאיטע אידן אונד בראכטע אידן צוריק נון יי־רושלים אויף ווינען קאנגסטהרען, דא ערקאנגטע מנשה, דאס דער עוויגע דער אייניציג נאטטס איזט. אום דיעזען פאר־גענגענן לעבען ווינ. דיא ווערטהאלל אונד וואהל־מהטעיג דיא שטערצען צוזנד."

„וווילטטס דזא דאס־ט שטוא זאגען, — פראגטע יאב־בי אליעזר. — דאס איך אינגענד שטוא פערשטעלט האבע, וואס איך אבצוגטטן הטעטע?"

„יאבבי, — אנטוואָרטעטע יאבבי קעיכא, — האסט דזא מיך דאך נעלעהרט, דאס מיך קינגען מענשען אויף ערדען נינכט, אונד זייא נור אין נאך זזא פאטטס אונד מרוע אר נאך זזא פיעל נטשט. דער נינכט אינמאל אייגען פעה־לער בעגעגנט." (כי אדם אין צריך באיין, אשר יעשה טוב ולא יחטא).

אייגענע מאנע נאכהער וואורדען דיא יאבבינגען בענאב־יגטפיגע. דאס עס מיט יאבבי אליעזר ראש צו ערגע נעהנע, עס וואר אין אייגנס ערב גנוט. דיא יאבבינגען דעמטטען זיך אין אייגנע קונפטענגע אם פאטר עללען פאם קראנקענבעטטע נידרע; דענן נאך רוחטע דער הים אויף יאבבי אליעזר. אלס דער מאנ זיך יזיינגס ערגע

צוגינגען, פראגטע הזקיה. דער יאהן דעם יאבבי אליעזר אייף יזיינגן מאנע צו, אום אייהם אאר אינגעריכטן דעם שבת דיא הטילין אבצונעהמען. דער קראנקע אבער וואהרטע עס איהם. דא שפראך הזקיה צו דען יאבבי־נען: „לעבטטס שיינט אייגן אדזע בעוואהסטזיין צו זיין." — יאבבי אליעזר הערט עס אונד רעפט: „דיין זינן איזט שפרינגיגער אונד דיר דיינער מוטטער. דאס איהר איך אום מיינע הטילין קוממטע. וויאוואהל דיא שבת־הייליגער נאך ניכט אונגעצערדט זיינ! וועלכע איהר דאמיט בין מין דען הטיגין וואר־טען אונד איין אאר־דעטטעגען פערבראכען אייף איך לאדען?"

אלס דיא יאבבינגען זאהען, דאס ער נאך אאלקאמטען נייסעסקרעפטטע וואר, צייגטען דיא זיך איהם: אונד אלס ער זיא ערלייקטע, פראגטע ער: „וועטאהלב זייד איהר נעקאמטען?" — אונד זיא שפראכען: „אום תורה צו לערנען." — „אונד וואהנט זייד איהר בין יעצטע ניכט נעקאמטען?" — „ווייר האטטען קיינע צייט."

דא שפראך יאבבי אליעזר: „דיא זינדע, דיא איהר דאדורך בגנאגנגן, דאס איהר דאס שטעדיאהנס בייא מיר פערנאכלעסיגטע האבטט, ווערדטע איהר איינטס דורך איינען נעוואלטזאמען מאך כיסען מטסטען."

„אונד איך?" — פראגטע יאבבי קעיכא.

„דיין מאך זזייד דזא אין אלס דער דיר אונדערגן; דענן דיין הערץ איזט וויייס וויא דיא אללע דעם הייל־גען טעטטעלס. אונד דזא העטטעטס נאך פיעל מאן מיר לערנען קאנגען."

אונד יאבבי אליעזר לעגטע לינגע בירדען ארטע אויף זיין הערץ אונד ריפף: „ווהקע אייך. מיינע בירדען ארטע, איהר נלייכטע דען צוגערעללטען תורה־ביכערן; דען דע־גען ניטמאנד ליעזט! פיעל תורה האבע איך נעלערנט אונד פיעל תורה האבע איך נעלעהרט. פיעל תורה האבע